

Betænkning afgivet af Børne- og Undervisningsudvalget den 18. marts 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen

(Gennemførelse af nationale test i skoleåret 2019/2020)

[af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)]

1. Ændringsforslag

Børne- og undervisningsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL og NB) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL og NB) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Mindretallet stemmer hverken for eller imod det stillede ændringsforslag.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

Udvalget indstiller, at der dispenseres fra bestemmelsen i Folketingets forretningsorden § 13, stk. 1, således at 3. behandling kan finde sted tidligere end 2 dage efter 2. behandling, og fra bestemmelsen i § 13, stk. 1, om, at der skal gå 30 dage fra lovforslagets fremsættelse, til det kan vedtages ved 3. behandling.

4. Politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance

Venstres, Dansk Folkepartis, Det Konservative Folkepartis og Liberal Alliances medlemmer af udvalget glæder sig over, at et bredt udsnit af Folketingets partier nu er enige om, at den danske folkeskole også i fremtiden skal have et nationalt test-, evaluerings- og bedømmelsessystem.

Partierne konstaterer med beklagelse på baggrund af VI-VEs undersøgelse, at testen er behæftet med en vis usikkerhed på elevniveau. Partierne bemærker hertil, at de ser frem til de kommende forligskredsdrøftelser om testens fremtidige opbygning, indhold og evalueringsvejledning, der tilsammen skal styrke signifikans, anvendelighed og gennemsigthed på netop individniveau og for lærerne. Videre bemærker partierne, at testen som styringsmæssigt redskab fungerer efter hensigten, og partierne bemærker, at det styringsmæssige princip fastholdes. Partierne hæfter sig i øvrigt ved vigtigheden af, at de nationale test fortsættes i indeværende skoleår for et repræsentativt udtræk og for de 20 pct. ringest præsterende skoler, alt imens det nuværende system forbedres til det kommende skoleår, og et helt nyt iværksættes til videre brug, så kommunerne, også i indeværende skoleår, kan holdes ansvarlige for fagligheden blandt landets skoler.

Partierne kan støtte lovforslaget, som det foreligger. Det har været et vigtigt hensyn for partierne, at man i overgangen til et nyt testsystem ikke sætter de nuværende nationale test i bero på ubestemt tid. I stedet vil man allerede fra næste skoleår kunne teste alle elever igen nationalt med udgangspunkt i en forbedret udgave af de nuværende test. Det kunne f.eks. være ved at samle profilområderne og derved øge målesikkerheden på elevniveau betragteligt. Partierne bemærker også med tilfredshed, at et bredt udsnit af Folketingets partier har lovet, at et nyt evaluerings- og bedømmelsessystem for den danske folkeskole skal bygge på de samme principper som de nuværende nationale test: Testene skal omfatte alle elever på udvalgte årgange og skal kunne bruges både som pædagogisk redskab og som styringsredskab. Den store opgave, der venter, er at udvikle et bedre testsystem, som er mere pædagogisk anvendeligt, og som måler mere præcist på individniveau.

Partierne ser frem til det kommende arbejde med at udvikle et nyt og bedre testsystem sammen med regeringen og resten af folkeskoleforligskredsen.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalgt beklager, at de nationale test ikke sættes helt i bero, indtil der er gennemført en grundig diskussion af et nyt evalueringssystem i folkeskolen. Det havde efter EL's opfattelse været den rigtige beslutning, i betragtning af at det nu står helt klart, at testresultaterne er behæftet med meget stor usikkerhed. EL finder det samtidig helt uforståeligt, at elever på de skoler, der har de dårligste resultater i dansk og matematik, i foråret 2020 pålægges at gennemføre test, som vurderes ikke at være anvendelige på landets øvrige skoler.

Nye Borgerlige

Nye Borgerliges medlem af udvalget mener, at det er positivt, at man gør de nationale test frivillige for skolerne at bruge frem for tvungne. NB bemærker dog, at der ikke er nogen grund til at beholde de nationale test overhovedet, heller ikke på frivillig basis. At de nationale test bliver frivillige at bruge, er dog bedre, end at skolerne er tvunget til at bruge dem, men de burde afskaffes i sin helhed. Den enkelte lærer og den enkelte skole er bedst rustet til at vurdere, hvordan man tester eleverne på en meningsfuld og brugbar måde, og NB ser udarbejdelse og brugen af en test som et unødigt ressourcespild, som påtvinges skolerne fra centralt hold.

Ikke desto mindre finder NB, at det er et skridt i den rigtige retning at gøre de nationale test frivillige. Det er et skridt i retning af mere lokal selvbestemmelse og frihed på den enkelte skole til gavn for både elever og lærere. Derfor støtter NB forslaget.

Uffe Elbæk (UFG)

Uffe Elbæk konstaterer, at det ville være ønskeligt helt at afskaffe de nationale test, men at det er positivt, at der nu trods alt bliver reageret på den hårde kritik, der har været af den nationale testmodel. Det betyder, at det bliver muligt for 80 pct. af skolerne selv at afgøre, om de ønsker at deltage.

5 Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *børne- og undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL og NB):

Til § 1

1) I det under *nr. 2 foreslåede § 13, stk. 3, 3. pkt.*, ændres »et antal klasser og skoler« til: »et antal klasser og et antal skoler«.

[Udvidelse af gruppen af skoler, der af børne- og undervisningsministeren kan udvælges til at aflægge nationale test]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med lovforslagets § 1, nr. 2, indsættes to nye punktummer i folkeskolelovens § 13, stk. 3, hvor det nye 2. pkt. giver skolens leder mulighed for at beslutte ikke at afholde og anvende nationale test i udvalgte eller alle fag og på udvalgte eller alle klassetrin, og det nye 3. pkt. giver børne- og undervisningsministeren mulighed for at vælge et antal klasser og et antal skoler, som uanset 2. pkt. skal afholde disse test.

Ændringsforslaget tilsigter at udvide gruppen af skoler i det foreslåede nye 3. pkt., således at børne- og undervisningsministerens kompetence til at vælge skoler, der skal aflægge nationale test, desuden anvendes til at udtage de 20 pct. ringest præsterende skoler uden overbygning, dvs. skoler, der ikke har registreret prøvekarakterer i 9. klasse, som også vil skulle aflægge alle obligatoriske test, jf. testbekendtgørelsens § 1.

Skolerne forventes at blive udtaget på baggrund af deres resultater i nationale test i dansk, læsning og matematik i 6. klasse i de seneste 2 år. Det forventes endvidere, at udtagelsen vil blive baseret på skolernes testresultater i skoleårene 2017/2018 og 2018/2019. Derved vil udtagelsen ikke svare fuldstændig til – men basere sig på – den opgørelsesmetode, der også benyttes ved identifikationen af risiko for vedvarende dårlig kvalitet på en folkeskole eller i skolevæsenet i forbindelse med børne- og undervisningsministerens tilsyn med folkeskolekvalitetsudvikling, jf. folkeskolelovens § 57 d. Skoler, hvor ingen elever har aflagt test i 6. klasse i de to skoleår, vil ikke kunne udtages. Derudover vil der ikke blive udtrukket skoler, der udelukkende tilbyder specialundervisning.

Det bemærkes, at testresultater for den enkelte elev, grupper af elever, hold, klasser, skoler, kommuner og regioner m.v., bortset fra opgørelser på landsplan, og testopgaver herudover fortsat er fortrolige, jf. folkeskolelovens § 55 b.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. februar 2020 og var til 1. behandling den 10. marts 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Børne- og Undervisningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har samtidig med fremsættelsen været sendt i høring. Den 9. marts 2020 sendte børne- og undervisningsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til børne- og undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) fmd. Tanja Larsson (S) Jens Joel (S) Jesper Petersen (S) Julie Skovsby (S) Kasper Sand Kjær (S)

Orla Hav (S) Katrine Robsøe (RV) Anne Sophie Callesen (RV) Marianne Jelved (RV) Jacob Mark (SF)

Ina Strøjer-Schmidt (SF) Astrid Carøe (SF) Jakob Sølvhøj (EL) Mai Villadsen (EL) Uffe Elbæk (UFG) Anni Matthiesen (V)

Peter Juel-Jensen (V) Ellen Trane Nørby (V) Christoffer Aagaard Melson (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Stén Knuth (V) nfm. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Pernille Bendixen (DF) Marie Krarup (DF)

Katarina Ammitzbøll (KF) Mai Mercado (KF) Mette Thiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Nye Borgerlige (NB)	4		